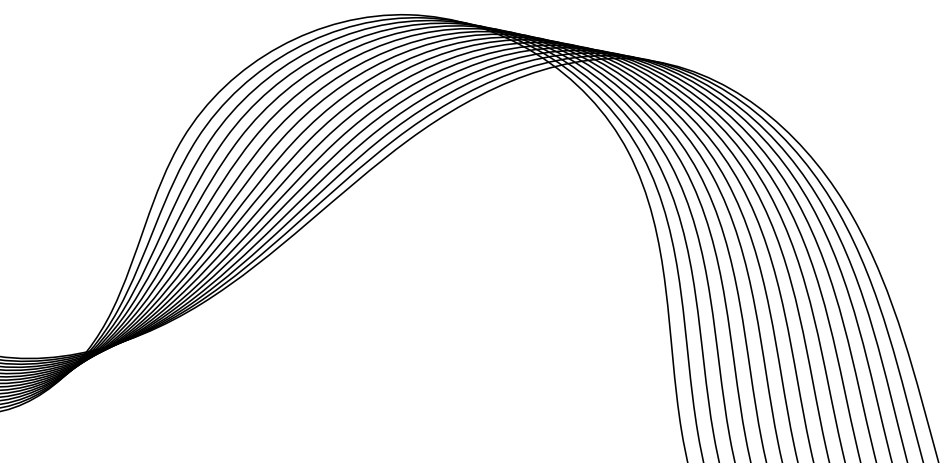

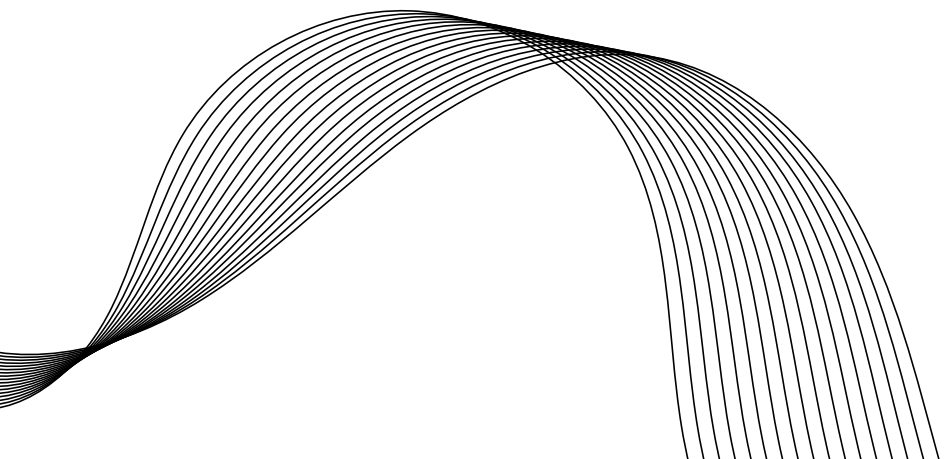

ZU
YD

CAPTAINS OF CIRCULARITY DEELSESSIE: REGIONALE CIRCULAIRE HUB

PROGRAMMA

- Introductie
- Ontwikkeling grondstoffenstromen
- Grondstoffenstroom Textiel
- Grondstoffenstroom Meubels
- Verschillen uit het onderzoek
- Wrap up
- Posterwalk
- Brainstormsessie

INTRODUCTIE

De centrale vraag:
"Wat is nodig om een regionale circulaire hub werkend te krijgen?"

Wat is nodig: nationaal beleid en samenwerking

ONTWIKKELING IN GRONDSTOFFENSTROMEN

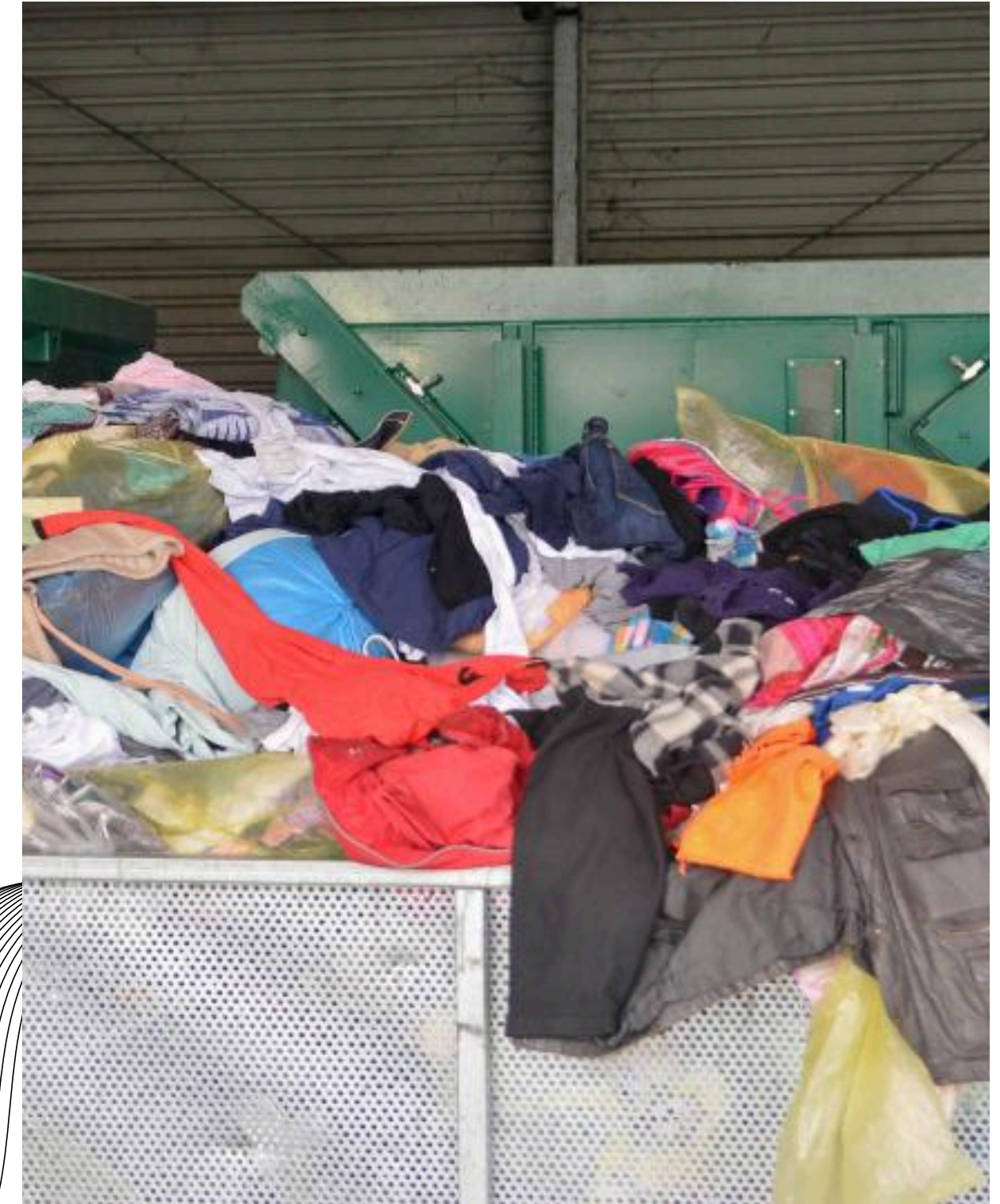
- Wat is een grondstof?
- Wanneer is een grondstof echt circulair?
- Voorbeeld: Glas en Metaal
- Huidige situatie: Nauwelijks nieuwe grondstoffen met hetzelfde circulaire niveau → Veel laagwaardige stromen (recycle)
- Uitdaging: Meer stromen hoger op de R-ladder

TEXTIEL

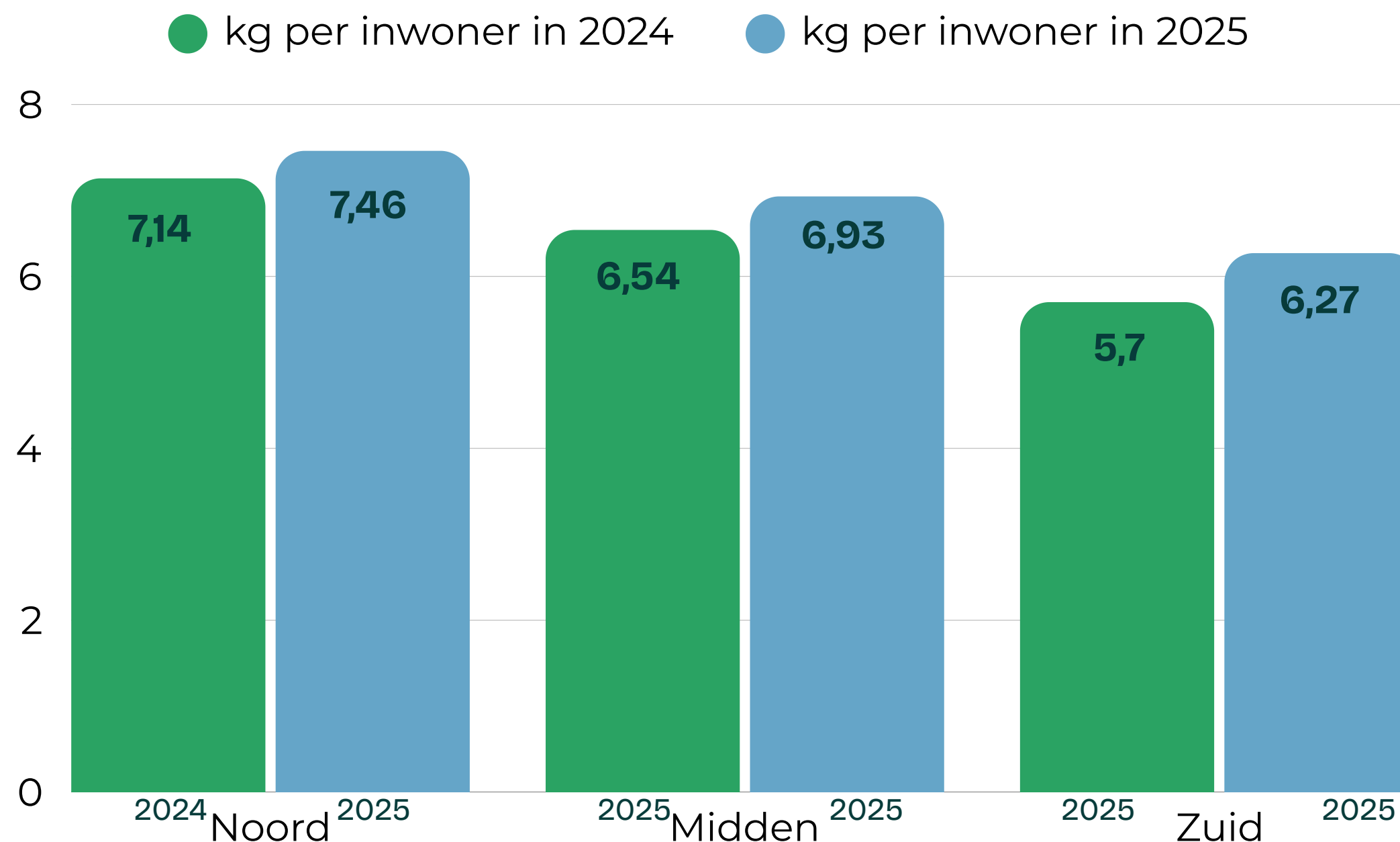
→ Na consumptie/gebruik

- **Inzameling**
 - Nationaal en regionaal toename in textielafval
- **Hergebruik**
 - Grootste gedeelte van herbruikbaar textiel wordt geexporteerd
 - Iets minder dan de helft is onbruikbaar voor hergebruik
- **Reparatie**
 - Textiel wordt 57% v/d tijd afgedankt omdat het stuk is
 - Grootste drempel: aanschafprijs nieuwkoop & prijs reparatie
- **Recycling**
 - Meer open loop recycling → waarde verloren
- **Restafval**
 - Afname in restafval t.o.v. 2014

TEXTIEL

Gemiddelde textielaafval per inwoner in sub regio; Noord-, Midden- en Zuid- Limburg

ASL, 2025;
CBS, 2024;
FFact Strategy & Implementation, 2024
The bin, 2023

CBS, 2024; ASL, 2025

MEUBELS

“Every year, approximately **90 million kilos** of furniture are bought in the Netherlands and approximately **80 million kilos** are discarded.”

Source: Heideveld, A., & Rasing, S. (2025). Werken aan de meubelsector van de toekomst: Hoe repareren meubels redt, vakmanschap versterkt en werk creëert. Het Groene Brein; Goldschmeding Foundation; ReUse Alliance.

55%

of discarded furniture still in good condition- main reason: no longer liked (52%)

12%

current combined **reuse + recycling rate**-preliminary UPV target: minimum 25%

42%

of Dutch furniture retailers offer zero repair services
Only **16%** sell second-hand or repaired furniture

Source: Christensson & Kamphuis 2024; Rebel/TAUW preliminary UPV study, Dec 2023.

Say they are willing to repair furniture

68%

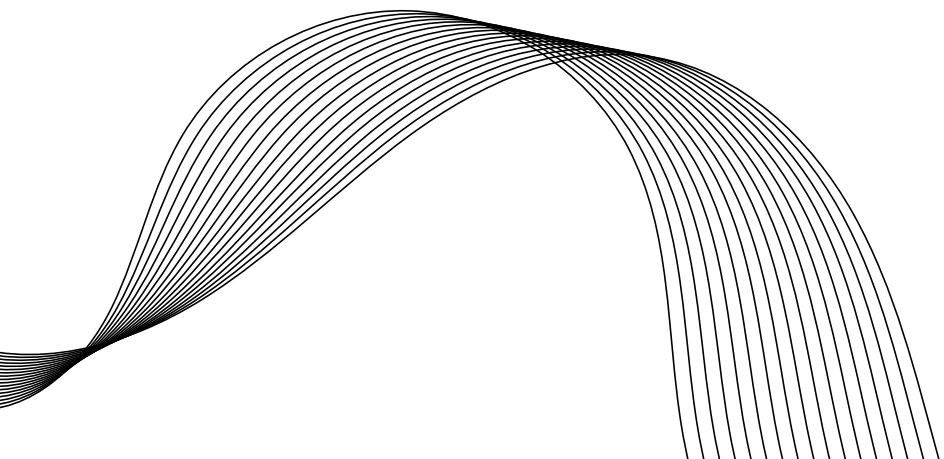
Actually repair furniture in practice

17%

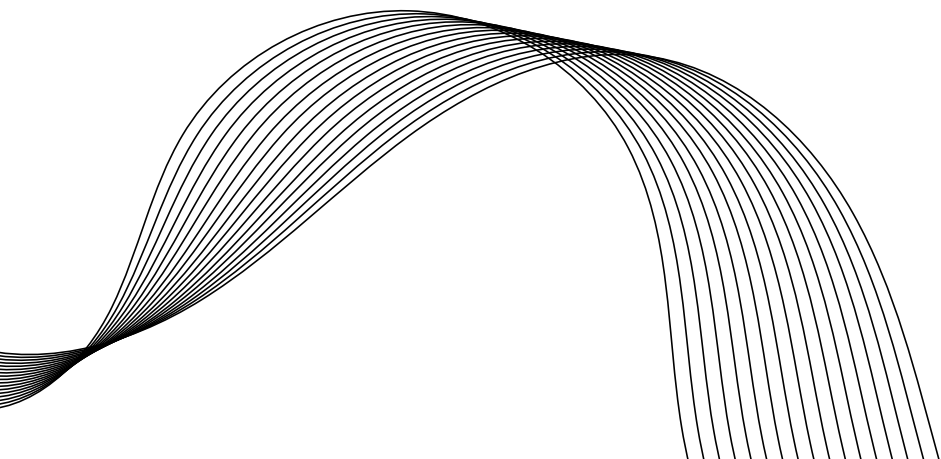
The gap exists because repair is currently harder and more expensive than replacement: **63%** of consumers say new furniture is usually cheaper than the repair option (Radar, 2023). The problem is infrastructure and economics, not attitude.

OPVALLENDE BEVINDINGEN

- Huidige situatie in kaart gebracht van circulaire initiatieven en huishoudelijke grondstoffenstromen in Limburg
- **Vershil 1:** Geen eenduidige definitie en criteria voor grondstoffenpark en circulair ambachtscentrum
- **Vershil 2:** Wisselende antwoorden kennis medewerkers milieustraat

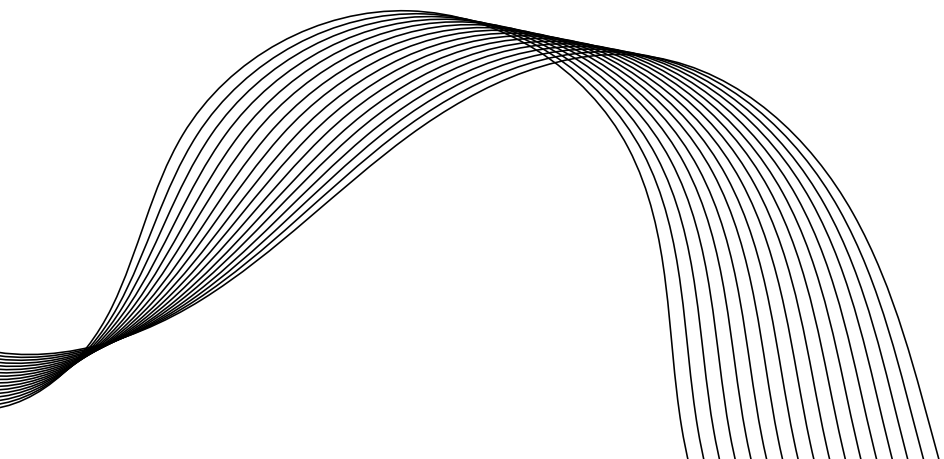

WRAP UP

**NIEUWSGIERIG NAAR DE OVERIGE BEVINDINGEN?
ONTDEK ZE TIJDENS DE POSTERWALK!**

BRONNEN

ASL, 2025

Centraal Bureau voor de Statistiek. (2024). Huishoudelijk afval per gemeente per inwoner. <https://www.cbs.nl>

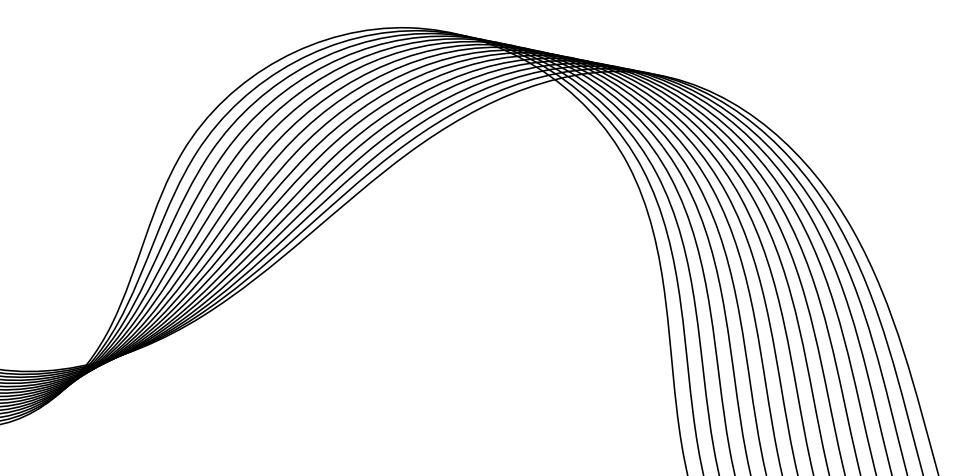
FFact Strategy & Implementation, Hopstaken, F., Westerik, L. A. M., & Custers, F. (2024). Massabalans Textiel 2022: Onderzoek naar de massabalans van het in Nederland ingezamelde afgedankte textiel, de route en resultaten van de verwerking (Nr. 31191533). Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. <https://open.overheid.nl/documenten/dpc-74e4201a9c8dede14549758c6b51fe5397b803dc/pdf>

The Bin. (2023). Rapport verkenning textiel en reparatie. Rijkswaterstaat.

Radar. (2023). 'Verplicht fabrikant om reparatie betaalbaaren eenvoudig te maken'. AVROTROS. radar.avrotros.nl/artikel/verplicht-fabrikant-om-reparatie-betaalbaar-en-eenvoudig-te-maken-54446

Zandbergen, B., Kort, M., van 't Zelfde, J., & Ooms, J. (2023, December 20). Preliminary exploration of UPV furniture: Outline for scope, objectives, and organization. Rebel; TAUW. Commissioned by the Ministry of Infrastructure and Water Management (Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat).

Heideveld, A., & Rasing, S. (2025). Werken aan de meubelsector van de toekomst: Hoe repareren meubels redt, vakmanschap versterkt en werk creëert. Het Groene Brein; Goldschmeding Foundation; ReUse Alliance

**Van inzicht naar
gezamenlijke opgave**
voor een toekomstbestendig Limburg

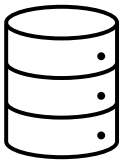
InduSym
samen circulair

Stichting InduSym

Uitvoerders van de circulaire economie

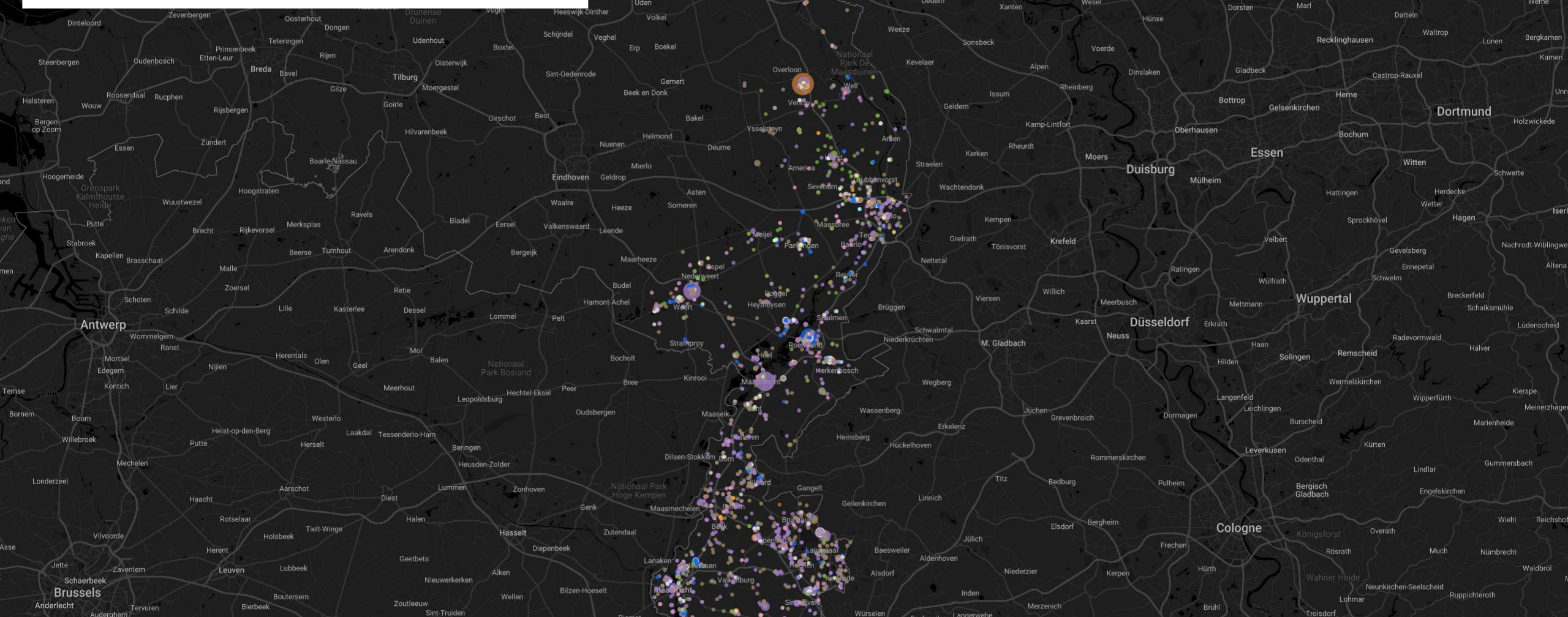
Wij organiseren circulaire bedrijventerreinen

datagedreven – gebiedsgericht – uitvoeringsgericht

DATASET NOT PUBLIC DATA

Provincie Limburg

Gewicht (Kg)

1,280,920

495,160,000

InduSym Categorie

Slib

Hout

Metaal

Onbepaald

Voorwerpen

Biomassa

Stenen en mineralen

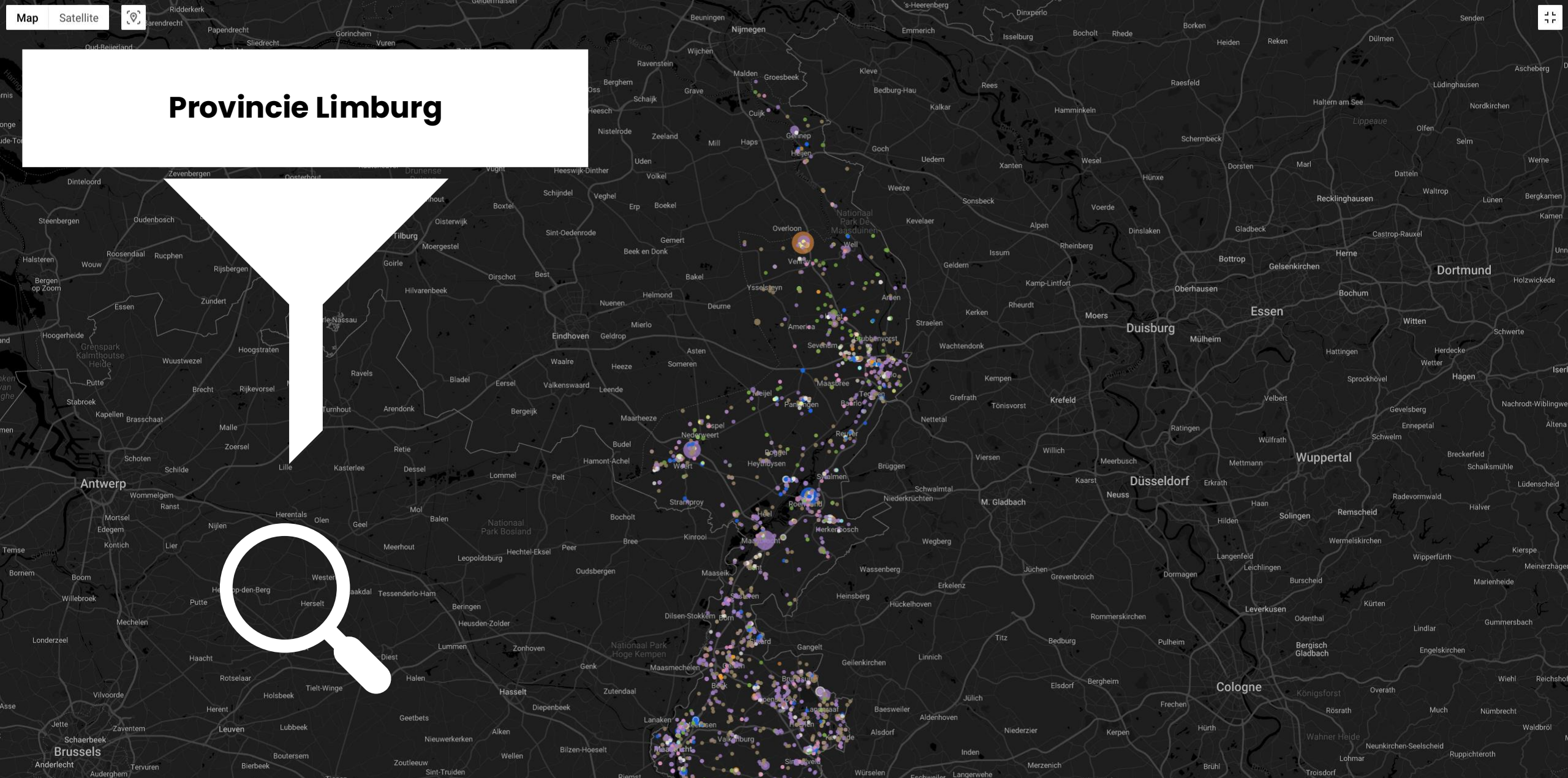
Kunststof

Papier/karton

Chemisch

Glas

Textiel/kleding

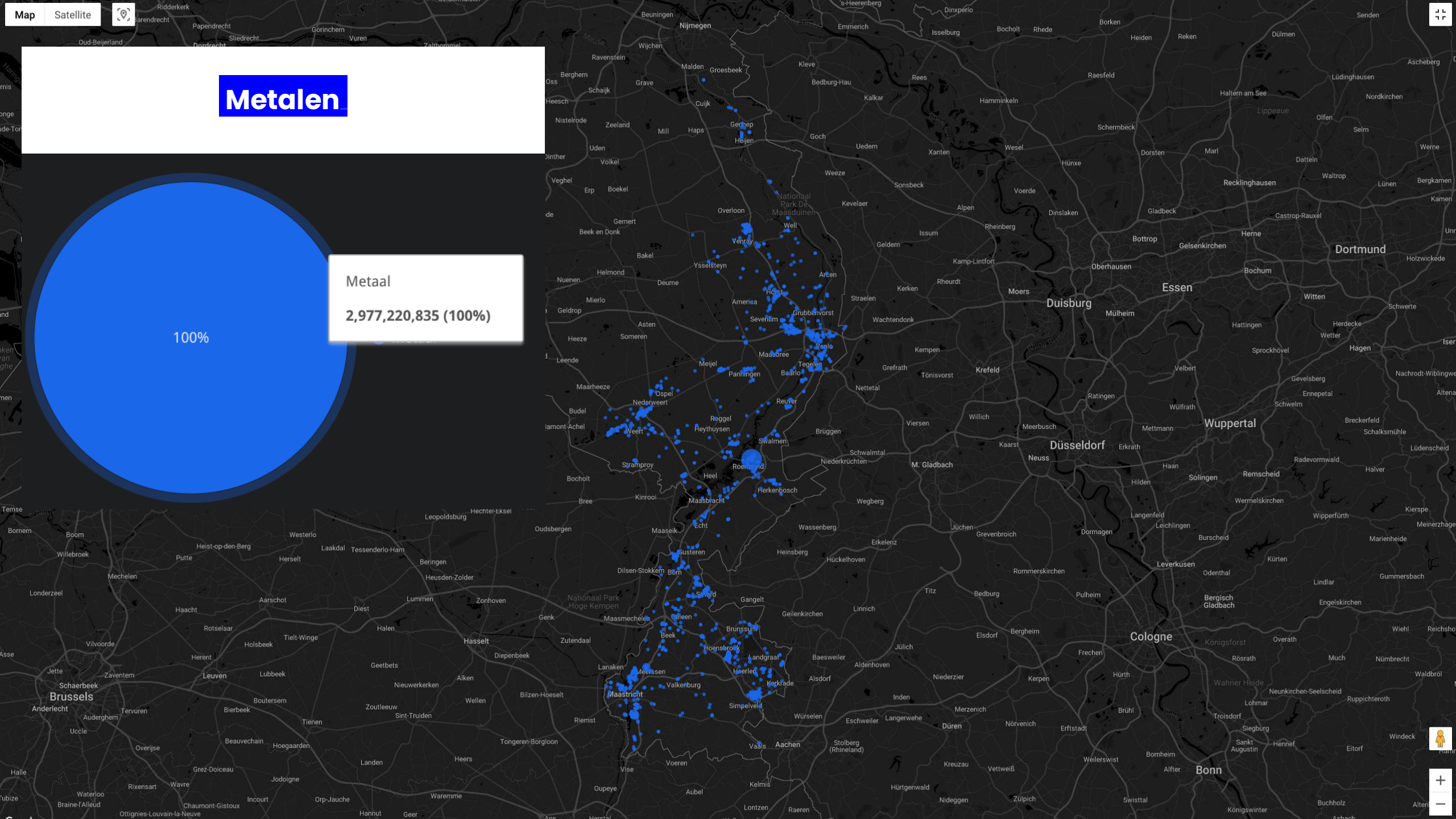
Provincie Limburg

Gewicht (Kg)

1,280,920 1,280,920 495,160,000

InduSym Categorie

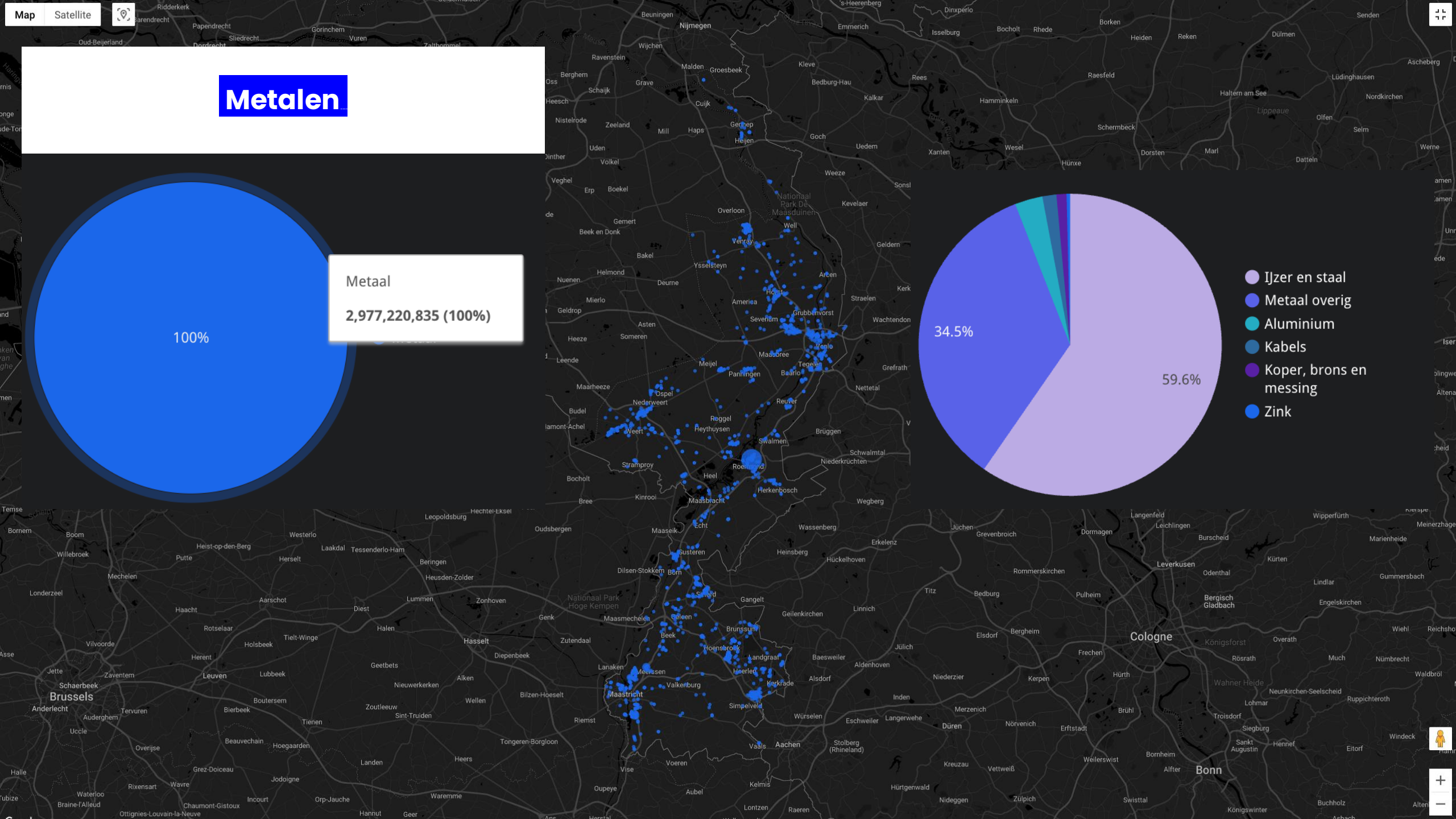
Slib Hout Metaal Onbepaald Voorwerpen Biomassa Stenen en mineralen Kunststof Papier/karton Chemisch Glas Textiel/kleding

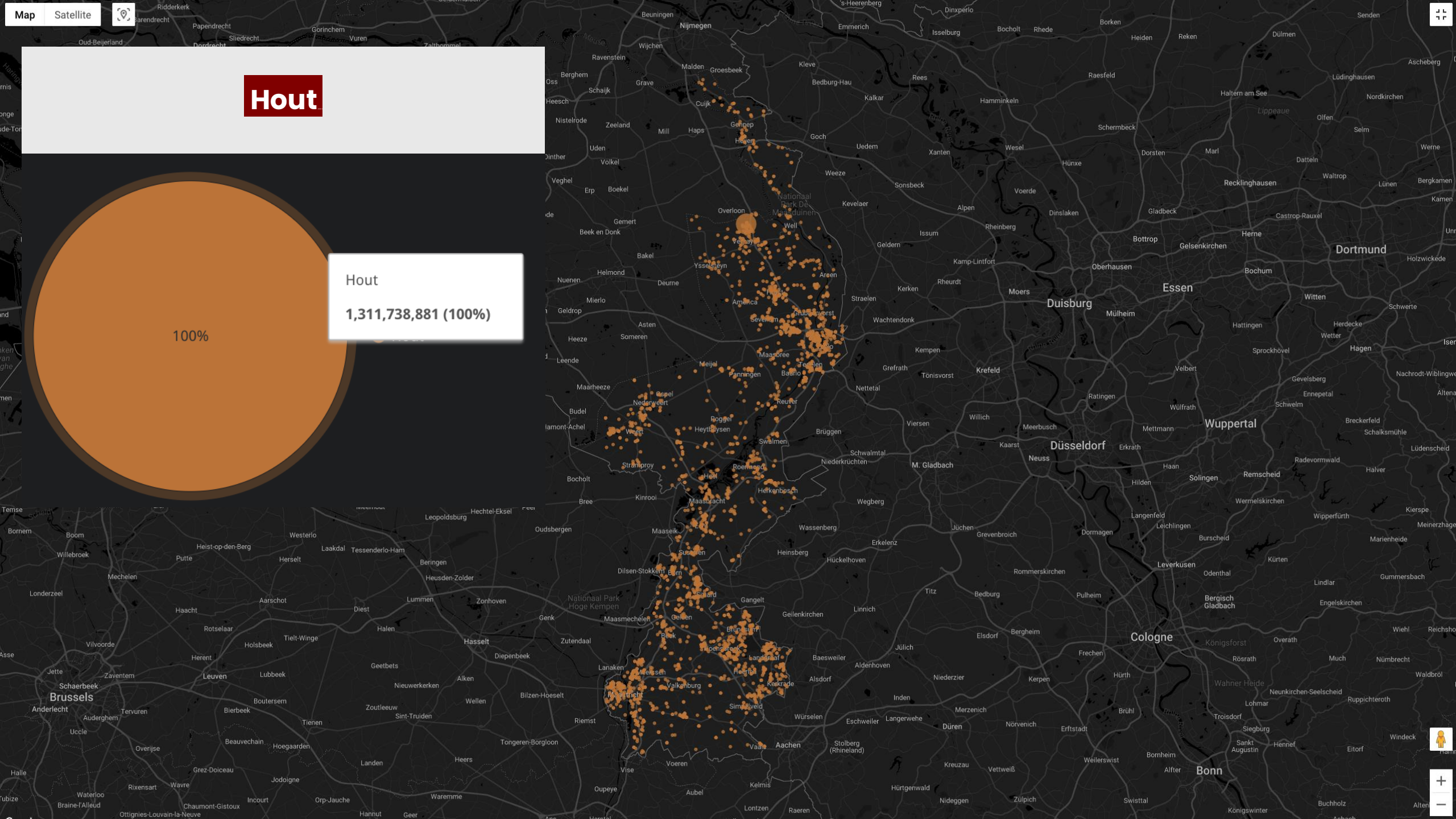

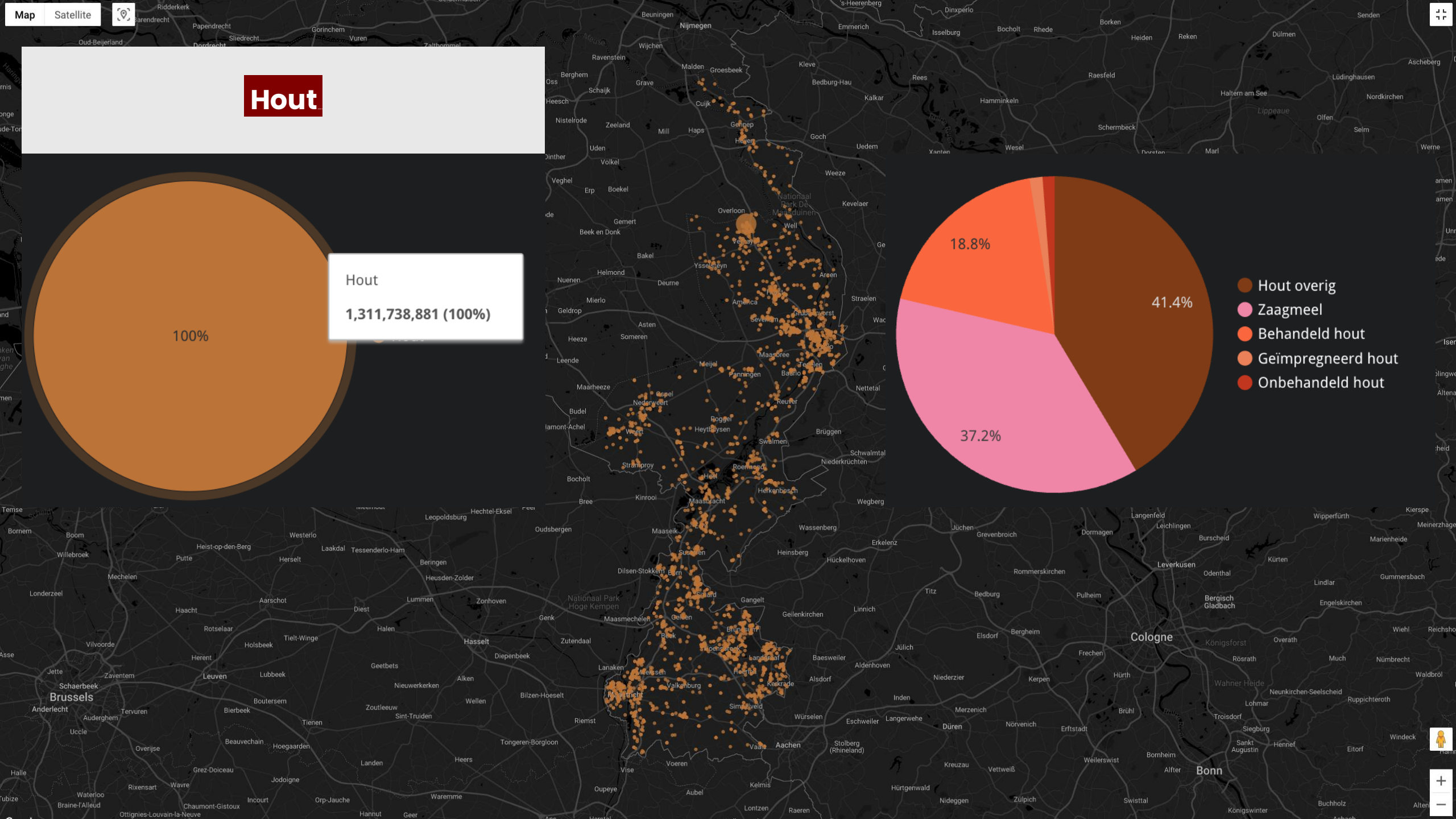
Metalen

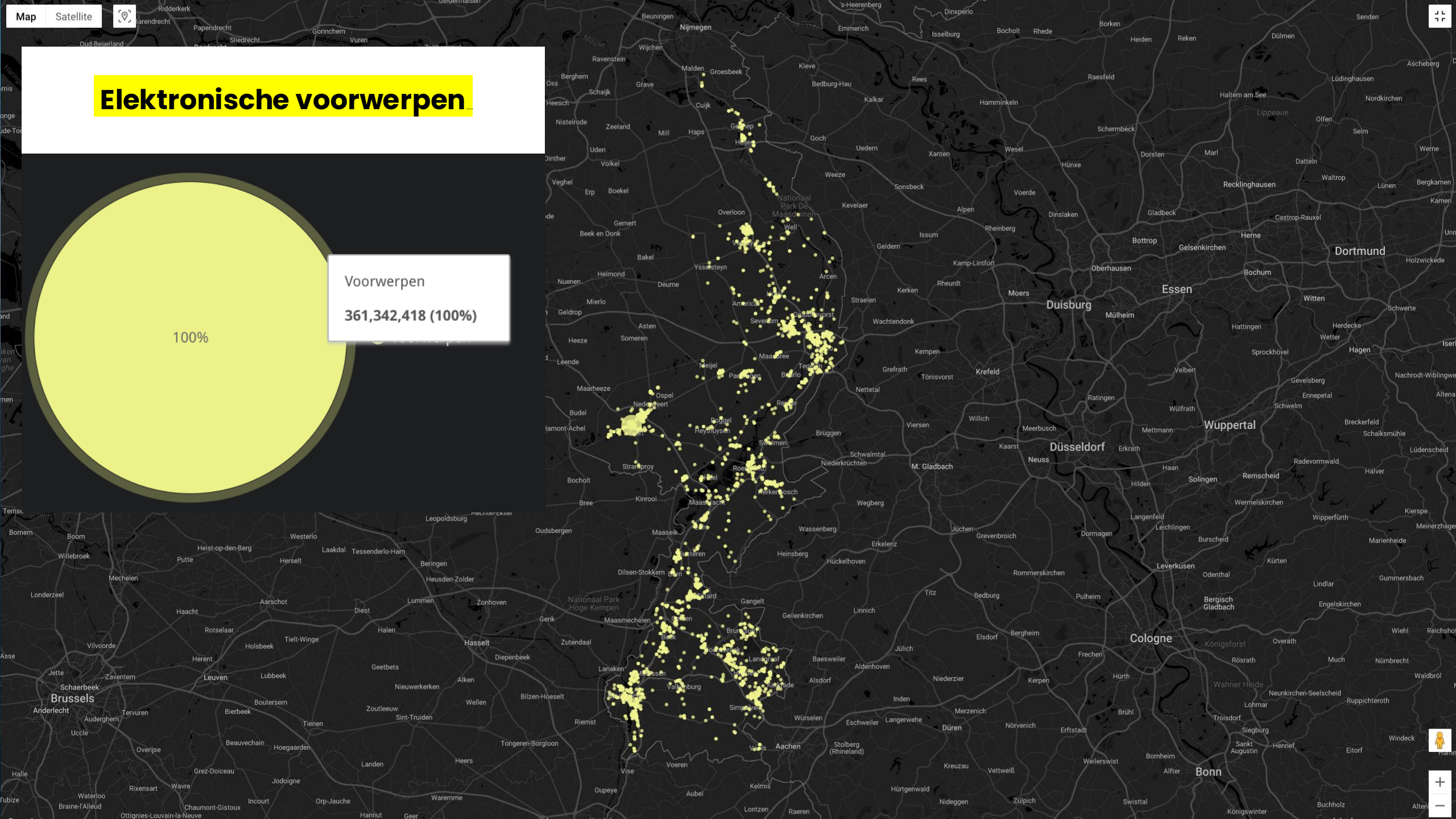
Metaal
2,977,220,835 (100%)

100%

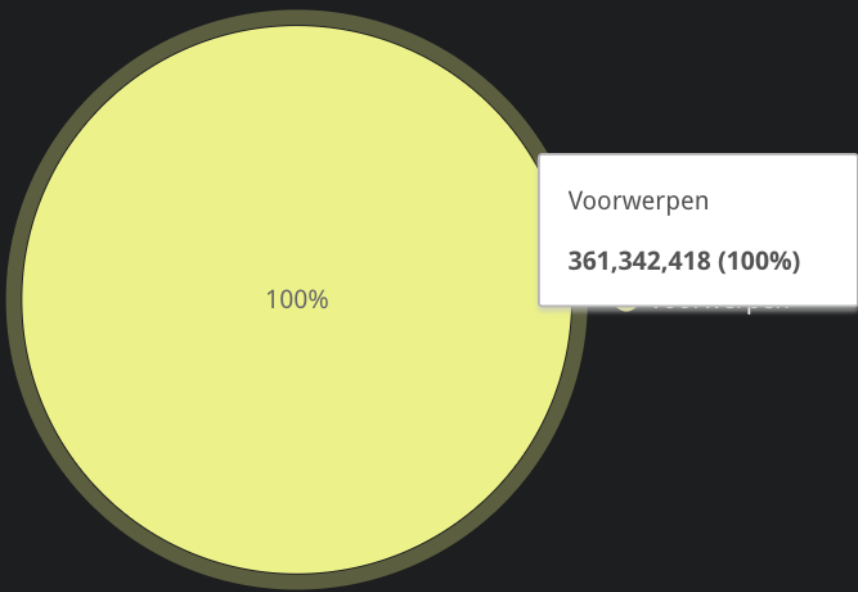

Elektronische voorwerpen

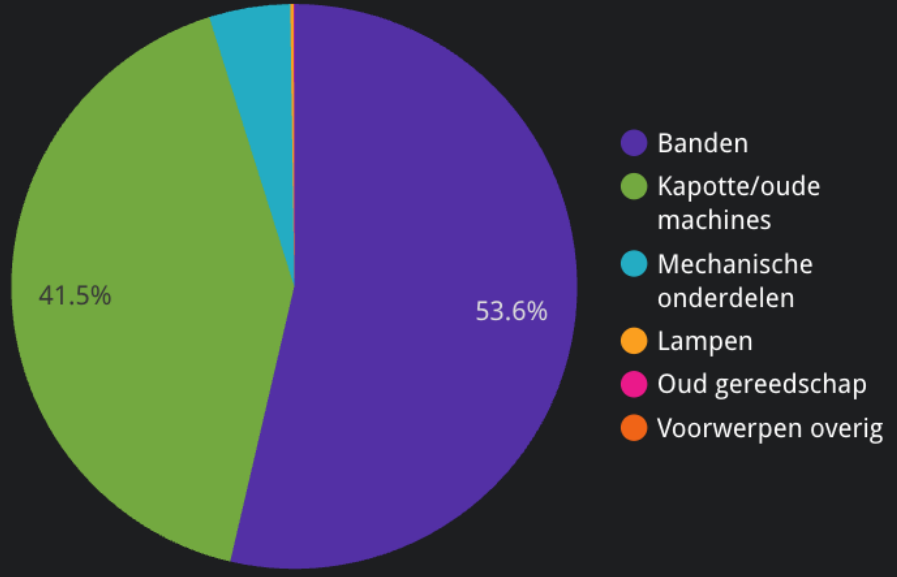
100%

Voorwerpen
361,342,418 (100%)

Elektronische voorwerpen

Voorwerpen
361,342,418 (100%)

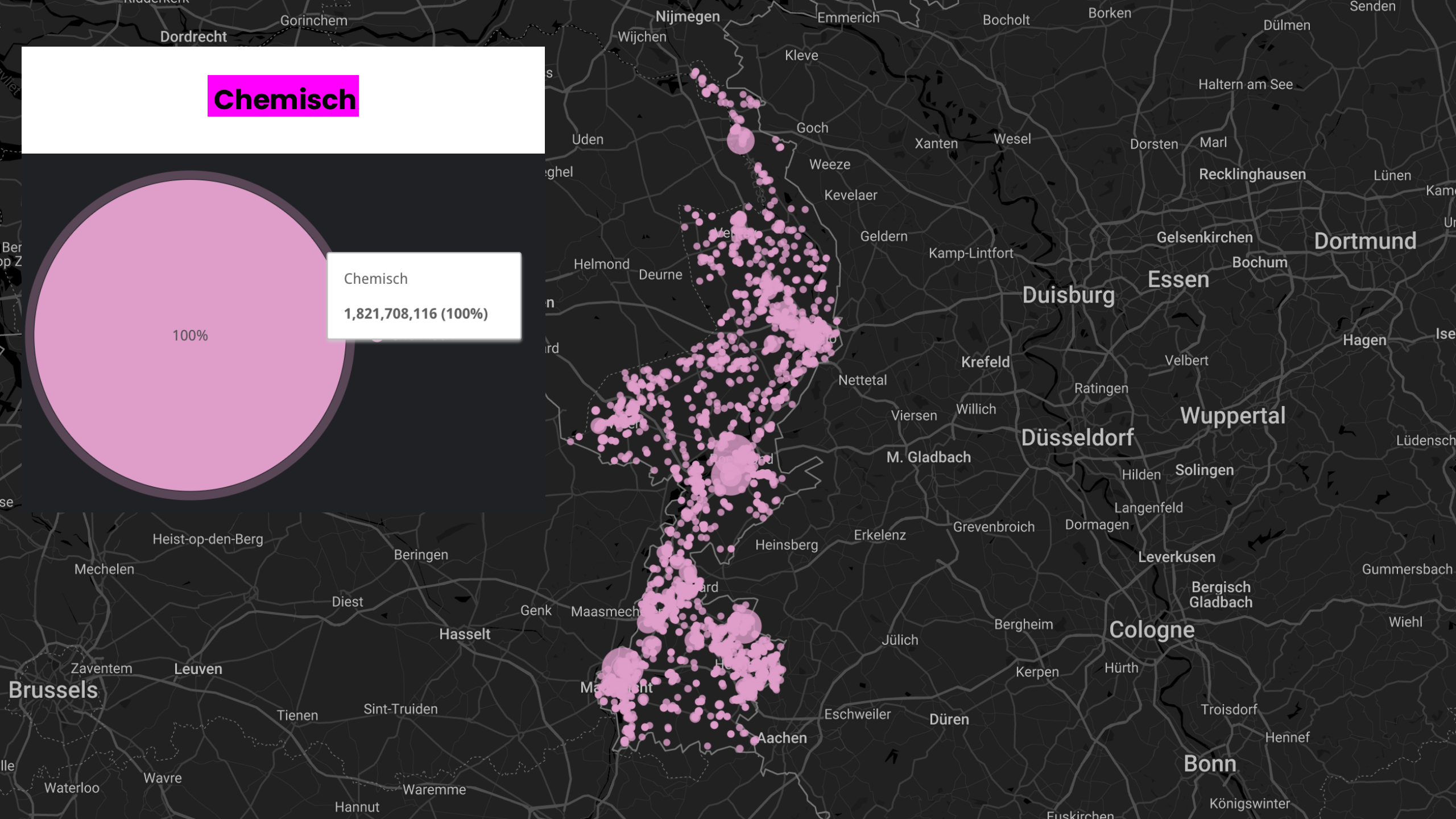
- Banden
- Kapotte/oude machines
- Mechanische onderdelen
- Lampen
- Oud gereedschap
- Voorwerpen overig

Chemisch

100%

Chemisch

1,821,708,116 (100%)

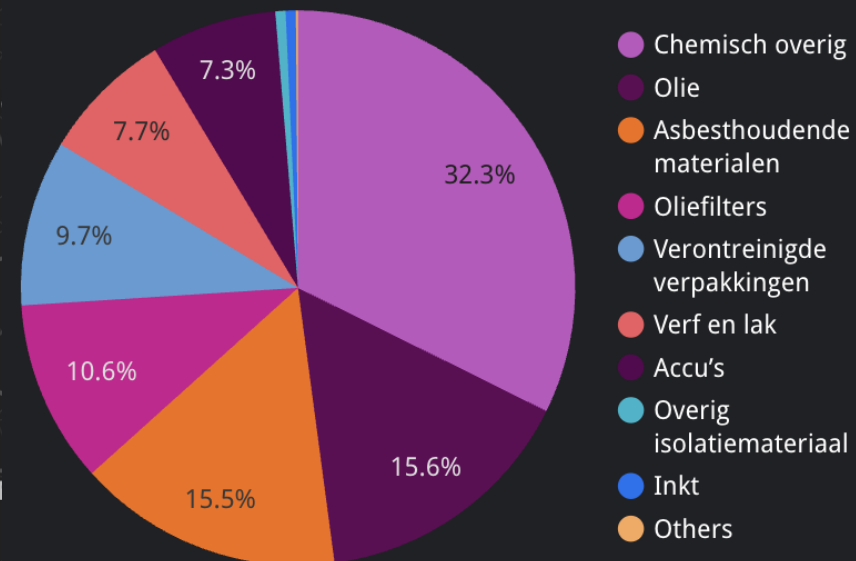

Chemisch

100%

Chemisch

1,821,708,116 (100%)

- Chemisch overig
- Olie
- Asbesthoudende materialen
- Oliefilters
- Verontreinigde verpakkingen
- Verf en lak
- Accu's
- Overig isolatiemateriaal
- Inkt
- Others

Hoeveel ton

Metalen.

Hout.

Elektronica.

Chemisch.

heeft Limburg in de periode **2020-2025** "geëxporteerd" naar buiten de provincie voor de 1^e verwerkingsstap?

Hoeveel ton

Metalen.

Hout.

Elektronica.

Chemisch.

heeft Limburg in de periode **2020–2025** "geëxporteerd" naar buiten de provincie voor de 1^e verwerkingsstap?

Materiaal	Totaal tonnage	1^e verwerkingstap buiten Limburg	
Metaal	2.977.221	1.284.457	43%
Hout	1.311.739	369.134	28%
Elektronica	361.342	295.774	82%
Chemisch	1.821.708	468.320	26%

**Wat gaan we morgen
anders doen?**

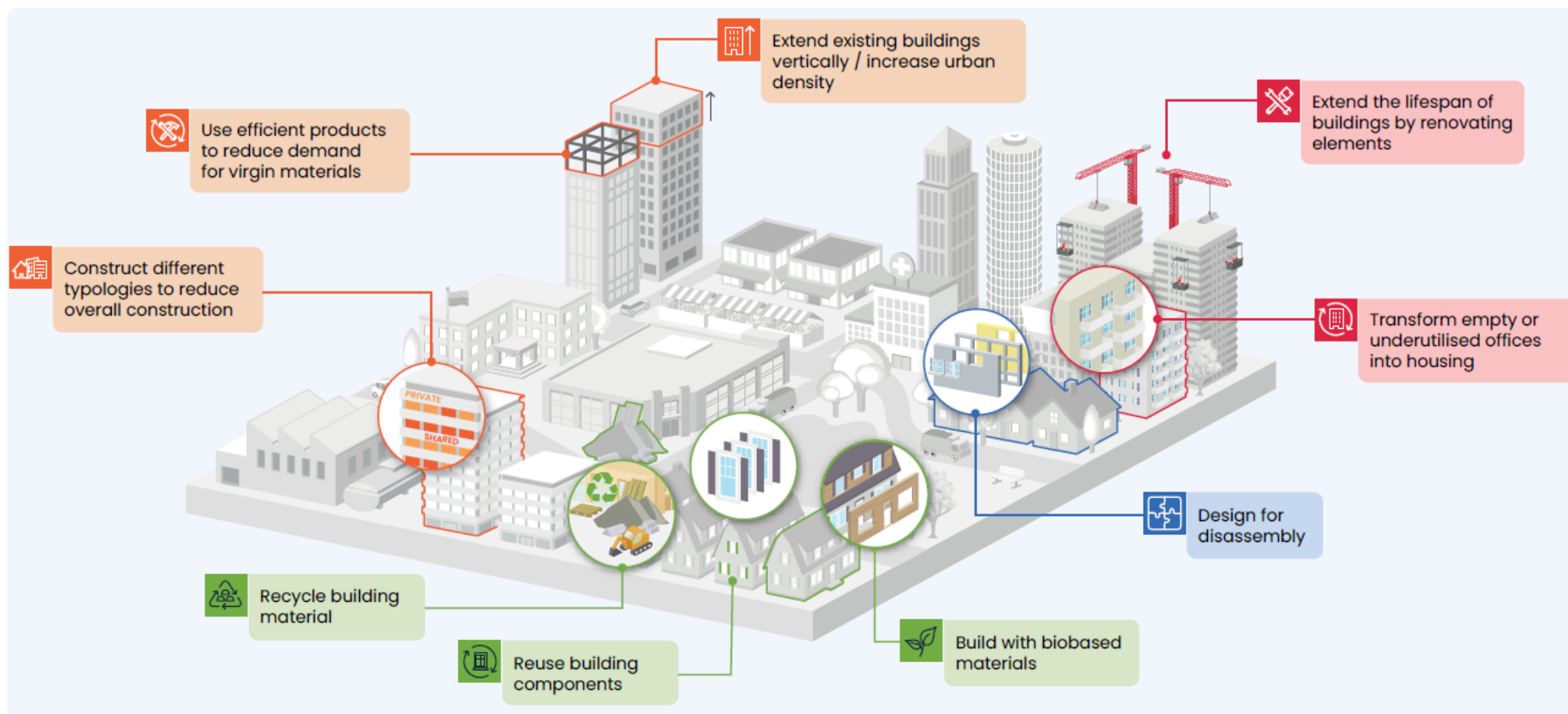

SESSIE 3

Circulaire bouw in Limburg

Circulaire bouw strategieën

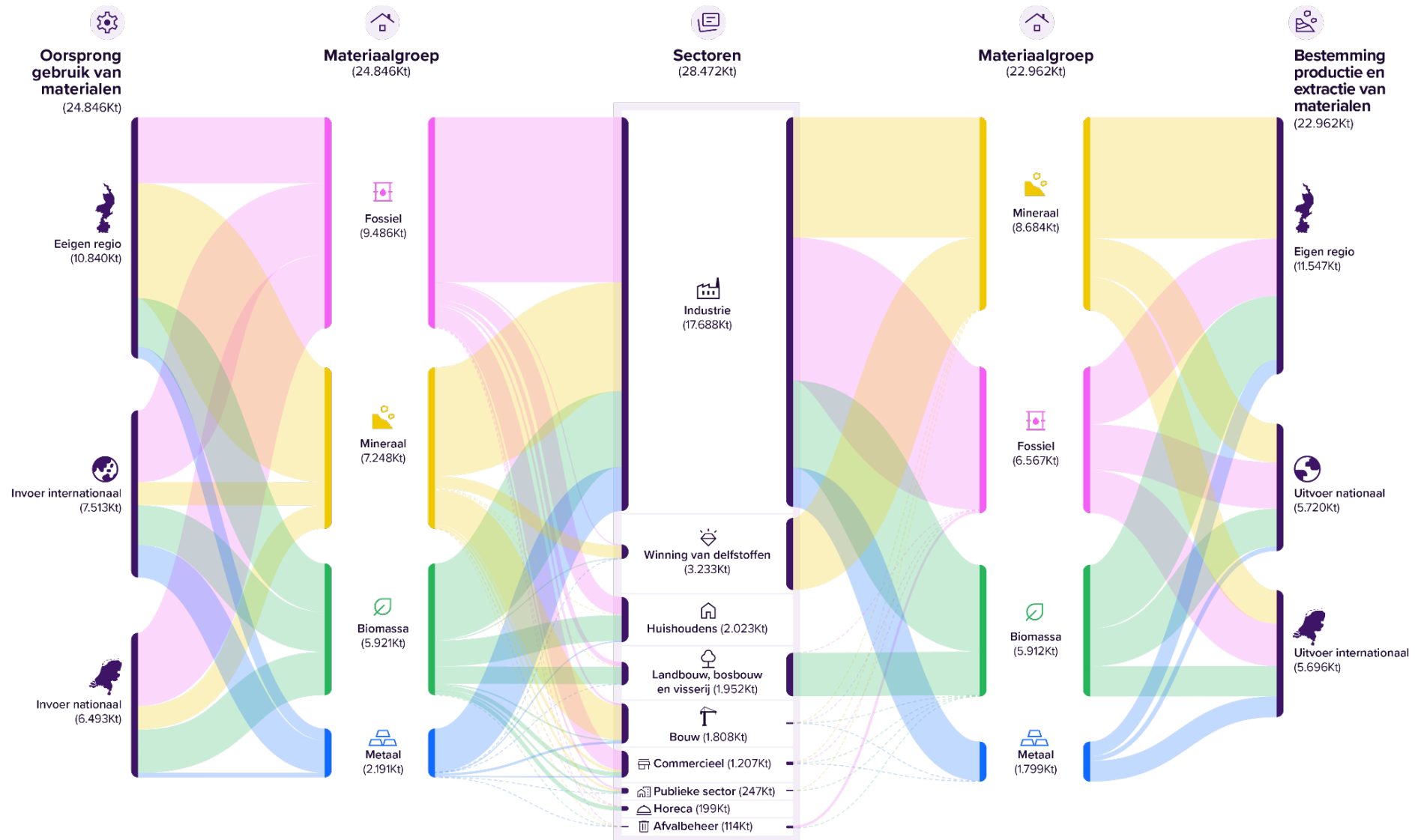
Bron: Four Circular Building Pathways Towards 2050, Circular Buildings Coalition

Ontwikkelingen

- Circulaire transitie in de bouw is volop gaande
- De transitie wordt gekoppeld aan de woonopgave van Limburg
- Elke regio in Limburg heeft een eigen opgave
- Strategische autonomie wordt steeds belangrijker in een complexe dreigende mondiale context
- Landelijke doelstelling is: 55% niet-primaire grondstoffen te gebruiken in Nederland in 2030, en in 2050 volledig circulair te zijn

Stroomperspectief Limburg

Bron: Structural Collective (2026)

Netwerk-landschap

Een belangrijke volgende stap

Ontwikkeling van een convenant
Circulair bouwen voor Limburg

Toekomst bestendig

bouwen.nl

SAVE THE DATE

CONFERENTIE
**SAMEN
VOORUIT**
met circulair en
biobased bouwen

DINSDAG 29 SEPTEMBER 2026

09:30-17:00 uur, Brightlands Smart Services Campus, Heerlen

Deze werksessie

Convenant Circulaire Bouw Limburg

wat er zeker in moet is ...

wat er niet in hoeft is ...

Onverschreven door

 Maastricht University

Captains of Circularity 2.0

Inwoners als partners in de Circulair Transitie

Manuel Gaertner (Gemeente Weert)

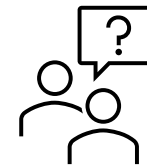
Eef Middendorp (Gemeente Sittard-Geleen)

Opbouw van de sessie

- Circulariteit is geen doel op zich, het is eerder een middel om maatschappelijke waarde te creëren: sterkere gemeenschappen, eerlijke kansen, lokale veerkracht en meer welzijn.
- Economische en ecologische doelen zijn niet genoeg voor brede welvaart. Inwoners moeten zich betrokken, vertegenwoordigd en ondersteund voelen. Sociale verbinding, vertrouwen en participatie zijn daarom essentieel in Circulaire transities.

Hoe kunnen inwonersdialogen en inwonersinitiatieven structureel worden ondersteund en voortgezet, zodat ze blijvende impact hebben op het systeem?

Agenda

1

Presentatie van de CityDem-inwonersdialoog en het rapport

2

Inzichten van drie vertegenwoordigers van
Circulaire bewonersinitiatieven

Jean-Marc Ziadé van Voedselbank Maastricht
Leo de Groot van Parkstad in Transitie
Juil Jeurinck-Janssen van Goede Morgen

3

Gezamenlijke verkenning: hoe kunnen inwonersinitiatieven en inwonersdialogen structureel worden voortgezet en ondersteund, zodat ze blijvende impact hebben?

CityDem-inwonersdialoog en het rapport

Doorverkopen/
doneren

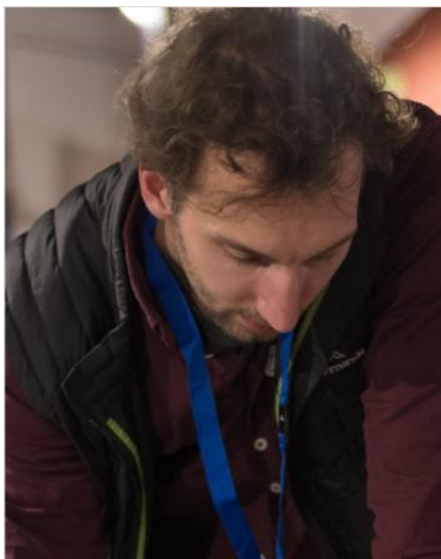
Doelen van
spullen

Gebruik

Kleding

Transport
Waarom heb ik
voedsel nodig?

- Waarom consumeren ik circulair?
- Ik geef om het milieu
 - Ik vind dat mijn plicht als burger
 - Mensen om me heen beïnvloeden
 - Het geeft me voldoening
 - Het laat zien
 - Ik wil

STUDIO
EUROPA
MAASTRICHT

ERCE

CITI
DEM

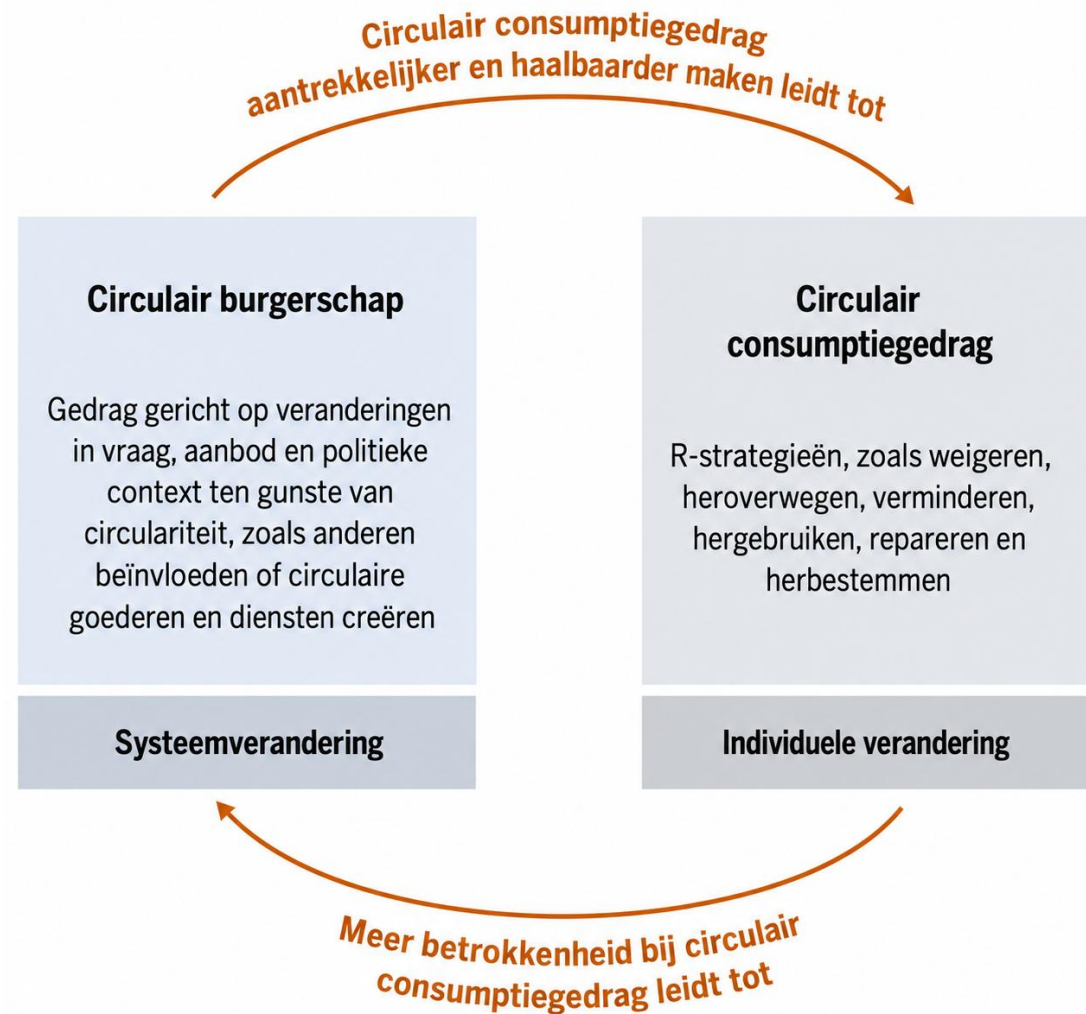
Samenwerken aan de circulaire samenleving in Limburg

In gesprek met
inwoners van Limburg

 Maastricht University

 Funded by
the European Union

16 maart 2026

Wat (N=70) inwoners al doen

- 82% recyclet vaak of altijd
- 78% hergebruikt regelmatig producten
- Repareren is sterk ingebed en wordt sociaal gewaardeerd
- Veel inwoners vermijden actief onnodige aankopen

Category	nooit	zelden	soms	vaak	altijd
Delen van spullen	2.0%	9.8%	45.1%	37.3%	5.9%
Doorverkopen/Doneren	0.0%	9.8%	31.4%	51.0%	7.8%
Hergebruik	0.0%	0.0%	21.6%	62.7%	15.7%
Leven/Recycleren	2.0%	3.9%	11.8%	52.9%	29.4%
Leven/Reparatie	2.0%	9.8%	21.6%	60.8%	5.9%
Tweedehands aankopen	2.0%	15.7%	27.5%	47.1%	7.8%
Verminderen van bepaalde consumptie	0.0%	5.9%	37.3%	52.9%	3.9%
Weigeren van bepaalde aankopen	0.0%	15.7%	43.1%	37.3%	3.9%

Wat motiveert circulair consumptiegedrag?

- Zorgen rond het milieu is de sterkste drijfveer
- Deelnemers willen het goed doen voor toekomstige generaties
- Circulair leven zorgt voor verbinding, trots en plezier
- Financiële besparingen spelen mee, maar waarden en verantwoordelijkheid wegen zwaarder
- Invloed vanuit sociale kringen lijkt de minst belangrijke factor
- Circulaire consumptie wordt vooral gelinkt met spullen en voedsel en minder met energie en mobiliteit

Drempels voor circulair gedrag

- Producten zijn niet duurzaam of repareerbaar genoeg
- Reparatie- en hergebruik zijn vaak duur of moeilijk toegankelijk
- Circulaire keuzes Kosten extra tijd en planning
- Veel deelnemers missen kennis over welke keuzes het meest effect hebben
- Goedkope online producten en sociale media stimuleren overconsumptie
- Veel lokale initiatieven missen ruimte, zichtbaarheid en ondersteuning

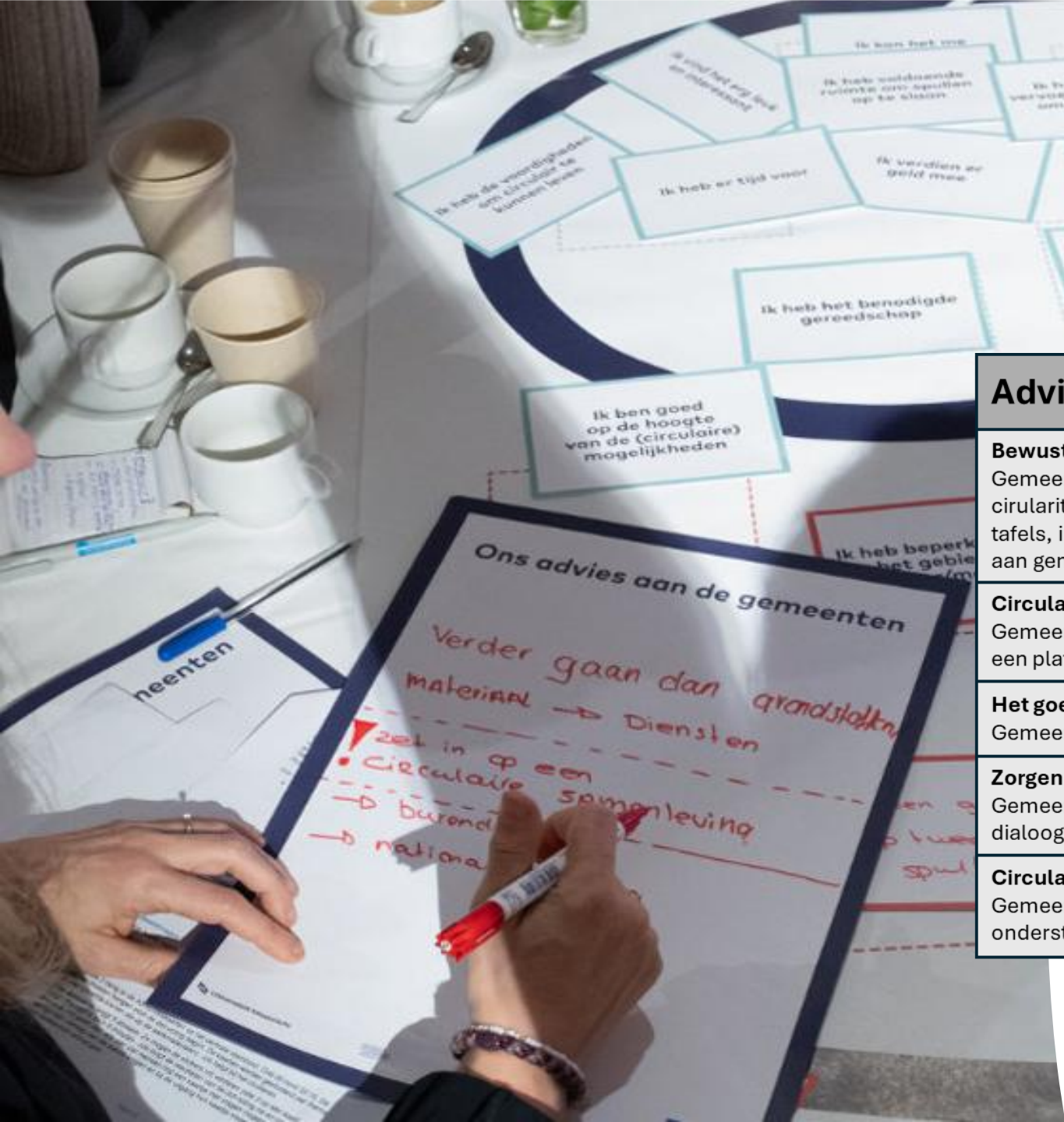
Circulair burgerschap

Acties om anderen, Overheden, bedrijven en de gemeenschap te beïnvloeden

- 78% probeert het goede voorbeeld te geven in de eigen omgeving
- Veel deelnemers praten met vrienden en familie over circulariteit, maar weinig via online platforms
- Stemmen en petitieën zijn veelvoorkomende vormen van betrokkenheid
- Minder mensen nemen deel aan protesten of zoeken direct contact met beleidsmedewerkers
- De ervaren invloed op bedrijven, vooral grote organisaties, is beperkt
- Kleine, maar zeer gedreven groep vrijwilligers – 15%
- Gemeenschapsinitiatieven bestaan, maar hebben sterke netwerken en meer zichtbaarheid nodig - Gebrek aan tijd

Adviezen van inwoners aan gemeenten

Advies

Bewustwording over circulaiteit vergroten

Gemeenten zetten zich in voor de circulaire samenleving en maken inwoners bewust van circulariteit. Bijvoorbeeld via workshops, diners, cadeau- of recyclebonnen, evenementen, ronde tafels, informatiemarkten, seizoensgebonden activiteiten, buurhuizen en scholen. Zo bouwen zij aan gemeenschapsgevoel en werken zij samen met circulaire initiatieven.

Circulaire initiatieven zichtbaar maken

Gemeenten versterken circulaire initiatieven en maken ze zichtbaarder voor inwoners. Zij bieden een platform aan goede initiatieven.

Het goede voorbeeld geven

Gemeenten geven zelf het goede voorbeeld als het gaat om circulair gedrag

Zorgen voor de juiste mensen

Gemeenten zorgen dat gemotiveerde ambtenaren werken aan circulaire thema's: mensen die de dialoog aangaan en samenwerken met bedrijven, inwoners en andere partijen in de gemeente.

Circulaire initiatieven faciliteren

Gemeenten faciliteren circulaire initiatieven, bijvoorbeeld door ruimte, infrastructuur of andere ondersteuning te bieden.

Advies

Bied en begeleid makersplek

Gemeenten bieden ruimte voor een makersplak: indersteuning voor kleine duurzame start-ups, hulp bij duurzame verdienmodellen, evenementen, bewustwording en het stimuleren van enthousiasme.

Ondersteun en schaal repair cafés op

Gemeenten ondersteunen mobiele repair cafés, kennisdeling, inzamelpunten, subsidies, beschikbare ruimte en informatievoorziening. Ook kunnen zij reparatiebonnen inzetten, zodat reparatie toegankelijker wordt, afval afneemt en rearateurs een beter verdienmodel krijgen.

Stimuleer en faciliteer circulair koken

Gemeenten faciliteren kookworkshops, duurzaam koken en buurtkoken, bijvoorbeeld met herbruikbare bekers en materialen.

Bied deelsystemen aan

Gemeenten ondersteunen lokale deelbibliotheeken, eventueel mobiel, bijvoorbeeld voor apparaten en gereedschap.

Stimuleer circulariteit in het onderwijs

Gemeenten zorgen dat circulaire ideeën een plek krijgen in het onderwijs en informeren scholen over lespakketten rond circulariteit.

Niet duurzame reclame weren

Gemeenten zetten zich in om niet-duurzame reclame uit de openbare ruimte te weren.

Heb oog voor sociale inclusie

Gemeenten verbinden circulariteit aan sociale inclusie, met extra aandacht voor inwoners die minder vanzelfsprekend meedoen. Dit kan in samenwerking met welzijnswerk, schuldhulpverlening, administratieondersteuning en sociaal werk.

Circulaire bewonersinitiatieven

*Jean-Marc Ziadé van Voedselbank Maastricht
Leo de Groot van Parkstad in Transitie
Juul Jeurinck-Janssen van Goede Morgen*

voedselbankmaastricht.nl

De ladder van Moerman

VOEDSELBANKEN.NL
Maastricht

Meest wenselijk

Preventie

Reductie

Recyclen

Afval

Minst wenselijk

S a m e n d u u r z a m e r m e t P . i . T .

Repair Café

Weggoaien? Mooi niet!

PARKSTAD LIMBURG

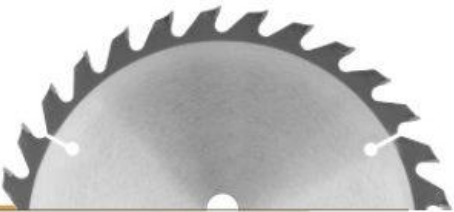

Permacultuur

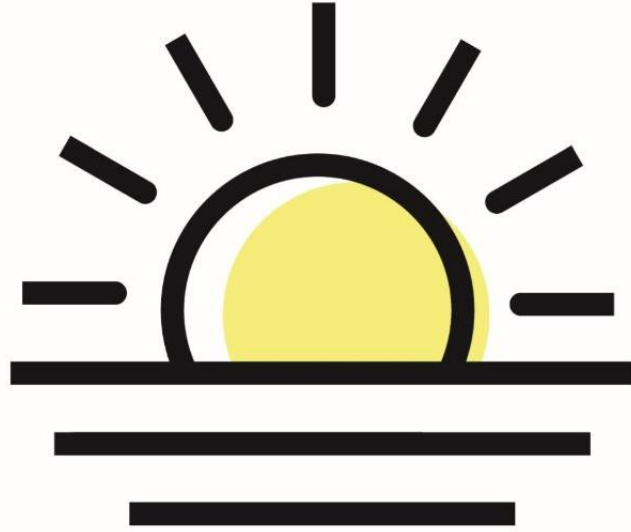

HEERLEN STADSWERKPLAATS

**Goede
Morgen**

vooreengoedemorgen.nl

Missie Goede Morgen

Goede Morgen is hét centrale platform voor de Westelijke Mijnstreek op het gebied van duurzaamheid in de volle breedte:

**kennis, inspiratie en samenwerking
voor een duurzame samenleving.**

We bieden onafhankelijke en toegankelijke informatie, praktische handvatten en een inspirerende ontmoetingsplek.

Door inwoners, ondernemers, scholen en partners te verbinden, bouwen we samen aan een toekomstbestendige samenleving.

Gemeente *Stein*

Hoe doen we dat?

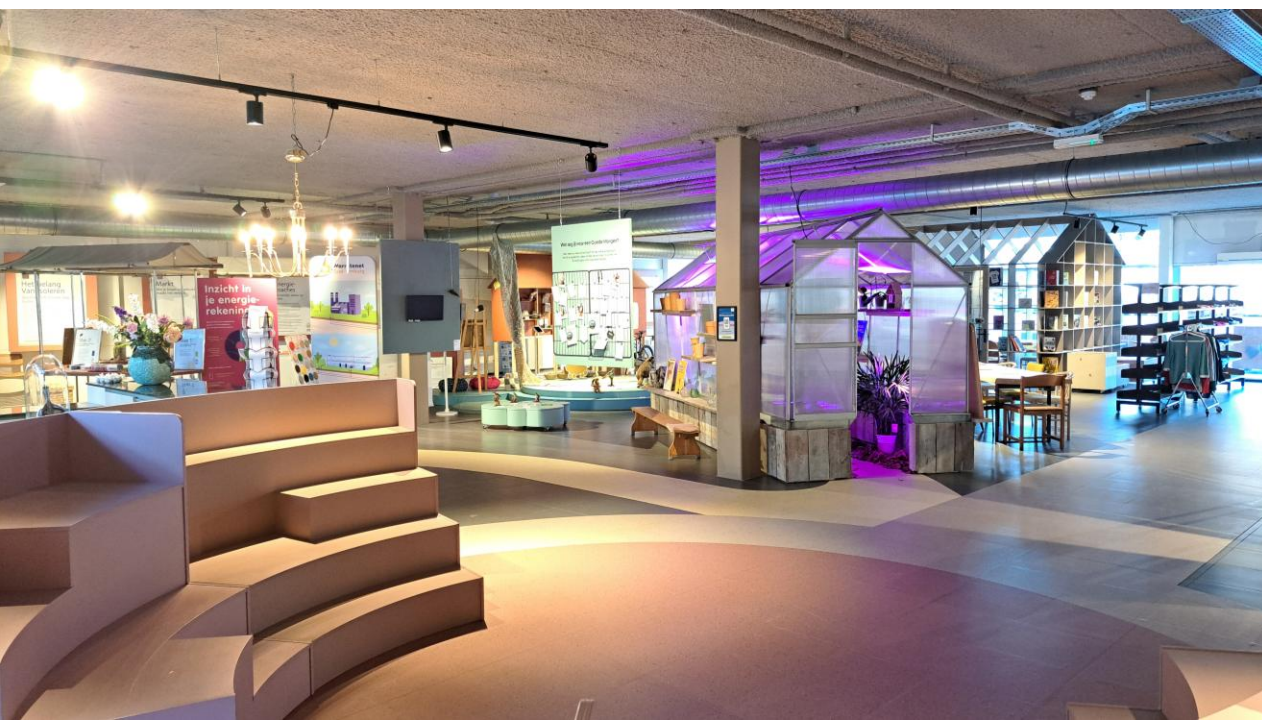
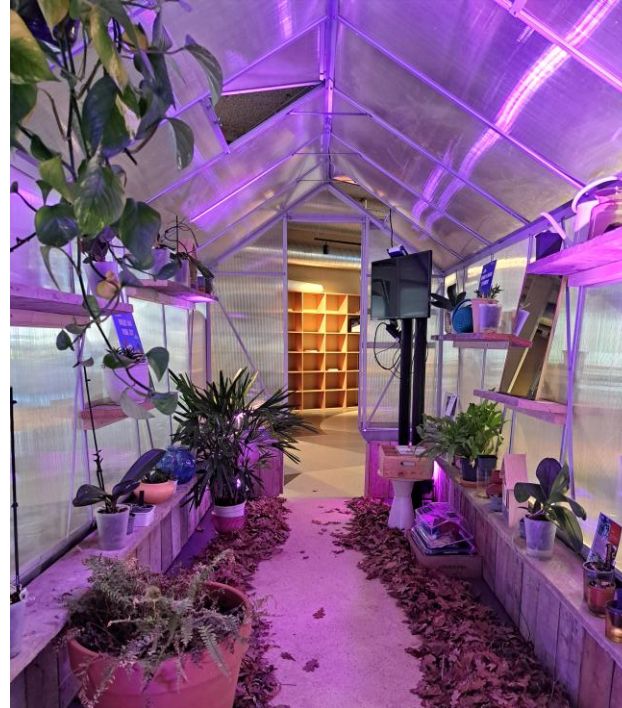
Met Goede Morgen brengen we kennis, middelen en inspiratie.

- In het Galfetti pand, als fysieke, openbare locatie.
- Met de Goede Morgen bus in de wijken en op scholen.

Voor iedereen. We maken duurzaam leven de standaard, zodat bewust kiezen voor een groene en gezonde toekomst de norm wordt. Niet de uitzondering.

Gemeente *Stein*

Wat doen we?

Exposities

Helpen

Voeding

Energie advies

Leren

Zadenbieb

Innovatie

Afval scheiden

Advies

Informatie

Ontdekhoek

Wonen / werken

Repareren

Koffie/thee

Ruilen

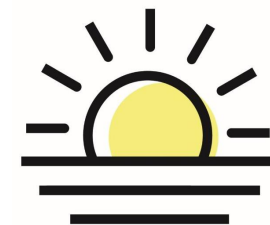
Markt

Maken

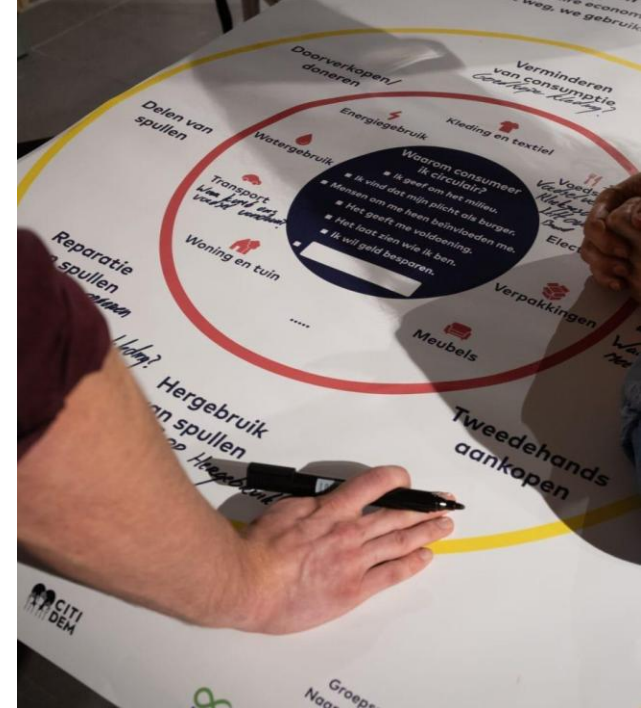
Ontmoeten

Goede
Morgen

Gemeente *Stein*

Met wie?

We werken graag samen met stakeholders in de Westelijke Mijnstreek.

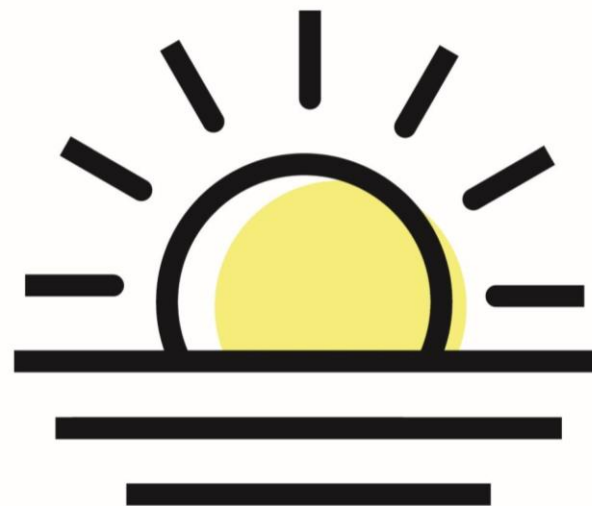
- Inwoners
- Ondernemers
- Onderwijs

Wat doe jij voor een Goede Morgen?

Elke kleine stap,
draagt bij aan een grote verandering.

Samen maken we het verschil,
en zetten we de Westelijke Mijnstreek
op de kaart als een plek waar duurzaam
en bewust leven vanzelfsprekend is!

Goede Morgen

Gemeente *Stein*

Gesprek over de ervaringen van inwonersinitiatieven

Doorverkopen/
doneren

Energiegebruik

Kleding

delen van
spullen

Watergebruik

Transport

Wonen
Voedsel
Vereniging

Waarom consument
ik circulair?

- Ik geef om het milieu
- Ik vind dat mijn plicht als burger
- Mensen om me heen beïnvloeden
- Het geeft me voldoening
- Het laat zien
- Ik wil